

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programmas
Pūšaminstrumentu spēle
mācību priekšmeta *Flautas spēle*

Programma

1. Mācību priekšmeta mērķi:

- 1.1. radīt priekšnosacījumus audzēkņa mūzikas uztveres, izpratnes un praktiskās – muzikāli radošās – darbības pieredzei nepieciešamo zināšanu apguvei;
- 1.2. sekmēt muzikālo un radošo spēju attīstību un flautas spēles pamata prasmju veidošanu;
- 1.3. motivēt audzēkni atbilstoši savām spējām un interesēm turpināt flautas spēles apguvi nākamajā izglītības pakāpē.

2. Mācību priekšmeta uzdevumi:

- 2.1. veicināt audzēkņa mūzikas uztveres un muzikālo, intelektuālo, emocionālo un radošo spēju attīstību;
- 2.2. radīt apstākļus kvalitatīvu audzēkņa flautas spēles pamata prasmju veidošanai;
- 2.3. attīstīt muzikālo dzirdi, ritma izjūtu, muzikālo atmiņu;
- 2.4. atbalstīt izpratnes un flautas spēles pamata prasmju veidošanos, interpretējot dažādu stilu un žanru skaņdarbus;
- 2.5. sekmēt audzēkņa individuālās muzikāli radošās darbības pieredzes veidošanos;
- 2.6. apgūt pamatterminoloģiju mūzikā.

3. Mācību priekšmeta apguves ilgums un apjoms:

- 3.1. mācību priekšmeta "Flautas spēle" apguves ilgums ir 8 mācību gadi;
- 3.2. kontaktstundu skaits – **560**

- 2 stundas nedēļā;
- 70 stundas mācību gadā.

* 9. mācību gads paredzēts audzēkņiem, kuri vēlas turpināt muzikālo izglītību nākamajā pakāpē, bet vispārizglītojošajā skolā vēl nav pabeigta 9. klase.

4. Mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un kārtība:

- 4.1. mācību sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Valmieras Mūzikas skolas iekšējiem noteikumiem "Izglītojamo zināšanu un prasmju vērtēšanas kritēriji, izglītojamo pārcelšanas nākamajā klasē un izglītojamo atskaitīšanas kārtība";
- 4.2. pārbaudījumu prasības, formas un kārtība.

	1. semestris	2. semestris
Mācību koncertos, eksāmenos un atklātajos koncertos programma tiek atskaņota <u>no galvas</u> .		
1.-3. klase	<u>Tehniskā ieskaite** oktobrī</u> (1. klasei nav obligāta): <u>Mācību koncerts decembrī:</u> • 2 skaņdarbi (no galvas) 1. klasei nav obligāti, bet ieteicams	<u>Mācību koncerts februārī:</u> • 2 skaņdarbi (programmā var iekļaut populāro, džeza, deju, filmu un tml. mūziku) <u>vai</u> 1 skaņdarbs solo un otrs ansambļa sastāvā. <u>Tehniskā ieskaite ** martā:</u> <u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u>

	1. semestris	2. semestris
		• 2 skaņdarbi (no galvas)
4.-7. klase	<u>Tehniskā ieskaite** oktobrī:</u> <u>Mācību koncerts decembrī:</u> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas)	<u>Mācību koncerts februārī:</u> • 2 skaņdarbi (programmā var iekļaut populāro, džeza, deju, filmu un tml. mūziku) <u>vai</u> 1 skaņdarbs solo un otrs ansambļa sastāvā. <u>Tehniskā ieskaite ** martā:</u> <u>Pārcelšanas eksāmens maijā:</u> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas)
8.klase	<u>Tehniskais eksāmens I daļa ** oktobrī:</u> <u>Mācību koncerts novembrī/decembrī:</u> • izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas)	<u>Tehniskais eksāmens II daļa** martā:</u> • <u>Noslēguma eksāmena programmas noklausīšanās</u> - no galvas aprīlī. <u>Noslēguma eksāmens maijā:</u> • izvērstas formas skaņdarbs un miniatūra vai 3 dažāda rakstura skaņdarbi (no galvas). Noslēguma eksāmena programmā netiek iekļauti skaņdarbi no 8. klases I semestra programmas. Noslēguma eksāmena programmā vēlams iekļaut vienu latviešu komponista skaņdarbu.

** Tehnisko ieskaīšu prasības un saturs:

Prasības gammu spēlē:

	1. semestris	2. semestris
1. klase	1.klases audzēkņi tehniskajā ieskaitē piedalās pēc skolotāja ieskatiem. II semestrī ieteicams sagatavot Sol un Fa mažorus un to trijskaņus instrumenta apguves līmenim atbilstošā diapazonā.	
2. klase	<i>Sol-mi</i> , trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4	<i>Fa-re</i> , trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4
3. klase	<i>Re- si</i> , (<i>Sol-mi</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4	<i>Sib- sol</i> , (<i>Fa-re</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4
4. klase	<i>La- fa#</i> (<i>Re- si</i> , <i>Sol-mi</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4	<i>Mib- do</i> ,(<i>Sib- sol</i> , <i>Fa-re</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4
5. klase	<i>Mi- do#</i> , (<i>La- fa#</i> , <i>Re- si</i> , <i>Sol-mi</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā.	<i>Lab-fa</i> , (<i>Mib- do</i> , <i>Sib- sol</i> , <i>Fa-re</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā.
6. klase	<i>Si-sol#</i> , (<i>Mi- do#</i> , <i>La- fa#</i> , <i>Re- si</i> , <i>Sol-mi</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.	<i>Reb-sib</i> , (<i>Lab-fa</i> , <i>Mib- do</i> , <i>Sib- sol</i> , <i>Fa-re</i>) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā., hromatiskā gamma
7. klase	<i>Fa#- re#</i> , <i>Do-la</i> (gammās līdz 4 zīmēm ar diēziem) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.	<i>Fa#- re#</i> , <i>Do-la</i> (gammās līdz 4 zīmēm ar bemoliem) trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā, hromatiskā gamma.
8. klase	Gammās līdz 4 zīmēm ar diēziem, trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā., hromatiskā gamma	Gammās līdz 4 zīmēm ar bemoliem, trijskaņi, arpēdžijas pa 3 un pa 4, mažoros D7 un minoros pm7 pamatveidā., hromatiskā gamma

Tercas (vai citus intervālus) un D7, pm7 apvērsumus pa 3 un pa 4 audzēkņi apgūst mācību nodarbībās atbilstoši mācību priekšmeta saturam un audzēkņa spējām pēc skolotāja ieskatiem.

Prasības etīžu spēlē:

- 1.- 8. klašu audzēkņi atskaņo vienu no 2 sagatavotajām etīdēm (etīdes spēlē no notīm).

Kolokvija jautājumi- uz katru tehnisko pārbaudījumu audzēkņi apgūst mūzikas terminus atbilstoši izstrādātam mācību plānam.

Tehniskajos pārbaudījumos var iekļaut lasīšanu no lapas un orķestra partiju spēlēšanu.

5. Mācību priekšmeta apguves secība:

1. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana:

Flautas spēles apguves sākumposmā katrā nodarbībā tiek kombinēta visu vai vismaz vairāku sekojošo elementu paralēla apguve:

- ✓ iepazīšanās ar instrumenta skanējumu, tā iespēju demonstrēšana;
 - ✓ iepazīšanās ar instrumentu (uzbūvi, darbības mehāniku, sastāvdaļām, to funkcijām), instrumenta salikšana un kopšana;
 - ✓ mūzikas klausīšanās skolotāja vai vecāko klašu audzēkņu sniegumā;
 - ✓ aplikatūras iepazīšana (reģistri, oktāvas, klapes, pirkstu kombināciju apgūšana);
 - ✓ tautas dziesmu un bērnu dziesmiņu dziedāšana;
 - ✓ izpratne par skaņu un nošu ilgumiem (pusnots, ceturtdaļnots, astotdaļnots);
 - ✓ pauzes, to ilgumi;
 - ✓ izpratne par ritmu un vienkāršāko ritma formulu apguve;
 - ✓ takts, taktsmērs;
 - ✓ elpas pamatu apgūšana – tās nozīme un funkcijas flautas spēlē, flautas spēlei raksturīgās elpošanas apgūšana – pareiza ieelpa un izelpa (dažādi vingrinājumi elpai);
 - ✓ ambušūra veidošana;
 - ✓ darbs pie skaņas iegūšanas ar flautas galvu, skaņas veidošana, attīstīšana;
 - ✓ roku un pirkstu nostādīšana, stājas veidošana flautas spēlei, pakāpeniska aplikatūras apgūšana;
 - ✓ reģistru apgūšana;
 - ✓ mēles piesitiena apguve un tā pielietošana (dažādi vingrinājumi);
 - ✓ non legato, legato, staccato apgūšana (dažādi vingrinājumi);
 - ✓ izglītojamajiem ar iepriekšēju sagatavotību – turpināt tehnisko iemaņu nostiprināšanu un pilnveidošanu.
- Gammas: *Sol, Fa mažors* (trijskaņi, arpēdžijas, tercās) – *detašē* un *legato*, diapazons – no 1. oktāvas *re* līdz 3. oktāvas *re*;
 - Etīdes: 4 – 6 dažādas etīdes;
 - Skaņdarbi: 6 – 10 dažāda rakstura skaņdarbi (jāiekļauj latviešu tautasdziesmas).

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Latviešu tautas dziesmas: *Velc, pelīte, saldu miegu*
Aijā žūžu
Aijā, Ancīt, aijā
Kas dārzā?
Čuči mana līgaviņa
Sen jau, sen jau Piču neredzēju
Kur tad tu nu biji?
Meitiņa mīļā
Rindām auga ozoliņi

H. Persels	<i>Rigodons</i>
A. Diabelli	<i>Allegretto</i>
M. Hausers	<i>Šūpuļdziesma</i>

2. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana:
 - ✓ darbs pie toņa – dažādi vingrinājumi;
- Gammas: mažora un harmoniskā minora gammas ar 1 zīmi (trijskaņi, arpēdžijas, tercās) – detašē un legato, diapazons – līdz 3.oktāvas sol;
- Etīdes: 4 – 6 dažādas etīdes;
- Skaņdarbi: 6 – 8 dažāda rakstura skaņdarbi;
- Lasīšana no lapas: vieglas tautasdziesmas.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

Latviešu tautas dziesmas	<i>Kur tu skriesi vanadziņi</i> <i>Tautiešam roku devu</i> <i>Caur sidraba birzi gāju</i>
J. S. Bahs	Tēma no <i>Zemnieku kantātes</i>
K. V. Gluks	<i>Deja</i>
K. V. Gluks	<i>Baletmūzika</i>
H. Persels	<i>Ganiņš</i>
V. A. Mocarts	<i>Menuets</i>
V. A. Mocarts	<i>Allegro</i>
F. Šūberts	<i>Deja</i>
L. van Bēthovens	<i>Ekosēze</i>

3. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana:
 - ✓ darbs pie toņa – *crescendo* un *diminuendo* (< >);
 - ✓ virsskaņas;
 - ✓ trilleru apgūšana – specifiski flautas spēlei.
 - ✓ *vibrato*;
- Gammas: mažori un minori līdz 2 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, tercās), diapazons – līdz 3. oktāvas si;
- Etīdes: 6 – 8 dažādas etīdes;
- Lasīšana no lapas: fragmenti no vieglām miniatūrām;
- Skaņdarbi: 6 – 8 dažāda rakstura skaņdarbi, repertuārā var iekļaut izvērstas formas skaņdarbu – svītu, sonāti vai tās daļas.
-

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

V. Salaks	<i>Zaļā kadriļa</i>
Latviešu tautas dziesmas V. Salaka apdarē	<i>Es meitiņa kā rozīte</i>
	<i>Kur tu skriesi vanadziņi</i>
	<i>Āvu, āvu baltas kājas</i>
L. Garūta	<i>Šūpuļdziesma</i>
A. Balodis	<i>Šūpuļdziesma</i>
M. Kalniņa	<i>Māmiņai</i>
L. van Bēthovens	<i>Romance</i>
F. Šūberts	<i>Lendlers</i>
J. Haidns	<i>Allegro</i>
G. F. Hendelis	<i>Burrē</i>
A. Korelli	<i>Sarabanda</i>
R. Valentini	<i>Adagio un Žīga</i>

4. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus;
- Gammas: mažori un minori līdz 3 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, tercās), diapazons – līdz 3. oktāvas si;
- Etīdes: 6 – 8 dažādas etīdes;
- Lasīšana no lapas: fragmenti no vieglām miniatūrām;
- Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 1 vai 2 izvērstas formas skaņdarbi (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija, variācijas).

Ieteicamais mācību repertuārs:

A. Šturms	<i>Sarabanda</i>
A. Altmanis	<i>Menuets</i>
M. Kalniņa	<i>Ritma etīde</i>
M. Blavē	<i>Siciliāna</i>
B. Marčello	<i>Allegro</i>
L. Granoms	<i>Siciliāna</i>
L. Granoms	<i>Allegro</i>
J. Andersens	<i>Šūpuļdziesma</i>
V. Pops	<i>Mazais koncerts flautai</i>
G. F. Hendelis	<i>Sonātes</i>

5. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, pielietojot ievērojamu flautistu metodiskos materiālus par toni, tehniku, artikulāciju;
- Gammas: mažori un minori līdz 4 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, tercās, D₇, pm₇-pamatveidā), diapazons – līdz 3. oktāvas si;
- Etīdes: 6 – 8 dažādas etīdes;
- Lasīšana no lapas: fragmenti no vieglām miniatūrām;
- Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērstas formas skaņdarbi (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija, variācijas).

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

A. Šturms	<i>Deja</i>
I. Zemzaris	<i>Tarantella</i>
J. Vanhāls	<i>Sonāte nr. 2</i>
V. Ojakers	<i>Humoreska</i>
J. Kvancs	<i>Arioso un Presto</i>
V. A. Mocarts	<i>Andante Do</i>
T. Albinoni	<i>Adagio</i>
G. F. Telemans	<i>Sonātes</i>
G. F. Hendelis	<i>Sonātes</i>

6. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmieni apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, pirkstu tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības;
 - ✓ Gammas: mažori un minori līdz 5 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, tercās, D7, pm7, pamatveidā, laužti, hromatiskā gamma), diapazons – līdz 4. oktāvas do;
 - ✓ Etīdes: 6 dažādas etīdes;
 - ✓ Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērsta formas skaņdarbi (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija, variācijas).

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

R. Kalsons	<i>Svīta</i> flautai un klavierēm
J. Nīmanis	<i>Savāds vakars</i>
G. F. Telemans	<i>Sonātes</i>
G. F. Hendelis	<i>Sonātes</i>
K. Stamics	<i>Koncerts Sol</i>
J. Kvangs	<i>Koncerts Sol</i>
V. A. Mocarts	<i>Andante Do</i>
Fr. Šopēns	<i>Variācijas par Dž. Rosīni tēmu</i>
Dž. Rutter	<i>Antīkā svīta</i>

7. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmieni apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, pirkstu tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības;
 - ✓ Gammas: mažori un minori līdz 6 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, tercās, D7, pm7, pamatveidā, laužti, hromatiskā gamma), diapazons – līdz 4. oktāvas do;
 - ✓ Etīdes: 6 dažādas etīdes;
 - ✓ Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērsta formas skaņdarbi (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija, variācijas).

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

R. Kalsons	<i>Svīta</i> flautai un klavierēm
G. F. Hendelis	<i>Sonātes</i>
J. Haidns	<i>Koncerts Re</i>
B. Moliks	<i>Barkarola un Tarantella</i>
J. Andersens	<i>Tarantella</i>
E. Kēlers	<i>Taurenītis</i>

8. klase

Mācību priekšmeta saturs:

- Tehnisko paņēmienu apgūšana, izmantojot dažādus metodiskos materiālus par skaņas kvalitāti, pirkstu tehniku, artikulāciju, orķestra grūtības;
 - ✓ Gammas: mažori un minori līdz 4 zīmēm (trijskaņi, arpēdžijas, tercās, D7, pm7, pamatveidā, laužti, hromatiskā gamma), diapazons – līdz 4. oktāvas do;
 - ✓ Etīdes: 6 dažādas etīdes;
 - ✓ Skaņdarbi: 4 dažāda rakstura skaņdarbi un 2 izvērsta formas skaņdarbi (sonāte, svīta (vai to daļas), koncerta I vai II un III daļa, fantāzija, variācijas).

Gatavošanās kolokvijam (audzēkņiem, kuri plāno turpināt muzikālo izglītību):

- teorētisko zināšanu papildināšana (mūzikas termini, ievērojamāko komponistu (īpaši – repertuārā iekļauto) svarīgāko dzīves un daiļrades faktu zināšana);
- pamatzināšanas, orientēties mūzikas stilos, žanros; koncertu apmeklēšana, ierakstu klausīšanās;
- priekšstats par ievērojamākajām kultūras dzīves norisēm Latvijā.

Ieteicamā mācību repertuāra piemēri:

R. Kalsons	<i>Svīta</i> flautai un klavierēm
M. Vidmonte	<i>Bez 4 min. 3. Nakts</i>
A. Veismane	<i>Tokāta</i>
J. Gruodis	<i>A la Chopin</i>
G. F. Hendelis	<i>Sonātes</i>
J. S. Bahs	<i>Sonātes</i>
K. Reineke	<i>Balāde</i>
G. Forē	<i>Fantāzija</i>

6. Mācību līdzekļi:

Mini Magic Flute, B. Gisler-Haase, F. Rahbari, Universal Edition A.G.Wien 2008.
Mini Magic Flute 2, B. Gisler-Haase, F. Rahbari, Universal Edition A.G.Wien 2012.
Latviešu komponistu skaņdarbi Musica Baltica 2016.
Latviešu komponistu skaņdarbu pārlikumi Musica Baltica 2017.
Latviešu komponistu skaņdarbi flautai un klavierēm Musica Baltica 2020.
Pedagoģiskais nošu materiāls pūšamajiem instrumentiem Kuldīgas nov. pašvaldība, 2013.
S. Krašauska – Krauze *Flautas spēles skola*
M. Jauģietis *Etīdes flautai*
V. Salaks *Latviešu tautasdziesmu apdares*
V. Salaks *Instrumentālā mūzika*
A. Hanselmans *Pirmie soļi*
G. Langraf *Priecīgā flauta* 1. un 2. krājums
Bantai – Kovacs *Etīdes flautai* 1., 2., 3., 4.burtnīca
J. Dolžikovs *Hrestomātija flautai*
J. Dolžikovs *Etīdes* 1.-5.klasei
R. Ginters *Flautas studijas*
Dž. Garibaldi *30 etīdes flautai*
H. M. Stjuarts *Flautas miniatūras*
Zviedru krājums flautai *Flautas spēle* 2.,3., 4. burtnīca
Bantai – Kovacs *Mazi skaņdarbi flautai*
S. Krašauska – Krauze *Skaņdarbi flautai un klavierēm*
L. Veilande *Mēs deviņi bāleliņi*
D. I. Grečišņikovs *Flauta* 3.klase
V. Pops *Klasiskie skaņdarbi* 1.burtnīca
F. Glovers, R.Stretfords *Populāri skaņdarbi* 2.grāmata
G. F. Hendelis *Sonātes*
D. Skarlatti *Sonātes*
A. Vivaldi *Sonātes*
V. Strautiņš *Latviešu komponistu skaņdarbi* flautai un klavierēm (1975.g.)
V. Strautiņš *Latviešu komponistu skaņdarbu krājums* (1989.g.)
A. Šturms *Modālā svīta flautai un klavierēm*
Dž. Golvejs *Maģiskā flauta*
Dž. Golvejs *Populāri skaņdarbi*
T. Vajs *Grāmata flautai* 6.sējums
S. Hanta *Flautas skola*
L. Štrāle *Latviešu padomju komponistu skaņdarbi* (1964. g.)
L. Štrāle *Latviešu padomju komponistu skaņdarbi* (1978.g.)
M. Moīzs *50 melodiskas etīdes*
E. Kēlers *Etīdes flautai* op.33 Nr. 2
F. Tomaševskis *Etīžu izlase* 1., 2., 3.burtnīca
Dž. Garibaldi *20 mazas etīdes*
Dž. Garibaldi *20 melodiskas etīdes*
V. Pops *30 etīdes*
E. Kēlers *20 melodiskas etīdes*